

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1673

Vragen van het lid **Simons** (BIJ1) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *een reis naar Israël in 2019 door de nieuwe Minister van Justitie en Veiligheid en medewerkers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken* (ingezonden 13 januari 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 februari 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Dilan Yeşilgöz heeft vragen te beantwoorden over CIDI-reis» van The Rights Forum d.d. 4 januari 2022?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat er in 2019 een reis naar Israël heeft plaatsgevonden van 16 VVD-leden, waaronder de nieuwe Minister van Justitie en Veiligheid?

Antwoord 2

Het kabinet kan niet bevestigen dat alle deelnemers aan de reis VVD-leden waren – en dat is ook niet aan het kabinet. Zoals het door u aangehaalde artikel al kenschetst, ging de reis niet alleen naar Israël, ook de bezette Palestijnse gebieden werden aangedaan.

Vraag 3

Klopt het dat onder deze 16 VVD-leden er ambtenaren van het Ministerie van Buitenlandse Zaken aanwezig waren?

Antwoord 3

Het klopt dat ambtenaren van het Ministerie van Buitenlandse Zaken deel uitmaakten van het reisgezelschap.

¹ The Rights Forum, 4 januari 2022: <https://rightsforum.org/nieuws/dilan-yesilgoz-heeft-vragen-te-beantwoorden-over-cidi-reis/>

Vraag 4

Klopt het dat één van hen direct betrokken was/is bij de Directie Midden-Oosten?

Antwoord 4

Ja. Betrokken medewerker – destijds werkzaam binnen het Noord-Afrika cluster van de betreffende Directie – was op geen enkele manier betrokken bij het dossier Midden-Oosten Vredesproces (MOVP), Israël en/of de Palestijnse gebieden. Hoewel het om een privéreis ging, heeft de medewerker in kwestie – in het kader van transparantie – de werkgever om toestemming gevraagd om mee te gaan op deze reis. Gezien de inhoudelijke afstand tot het dossier is deze toestemming verleend.

Vraag 5

Door wie is de reis georganiseerd? Wat is de betrokkenheid van het CIDI bij de organisatie van deze reis?

Antwoord 5

Het kabinet concludeert op basis van openbare bronnen – waar ook het aangehaalde artikel aan refereert – dat het *Centrum Informatie en Documentatie Israël* (CIDI) betrokken is geweest bij de organisatie van de betreffende reis.

Vraag 6, 7, 8 en 9

Op welke manier is er voor deze reis betaald en door wie?

Zijn voor de financiering van de reis giften verleend aan de nieuwe Minister van Justitie en Veiligheid? Zo ja, van wie zijn de giften afkomstig? Klopt de suggestie van The Rights Forum dat (ten dele) aan de financiering van deze reis is bijgedragen vanuit Maror-gelden? Zo nee, kunt u deze suggestie ontkrachten met bewijs? Zo ja, komt het betalen van reizen voor VVD-leden naar Israël overeen met de doelstelling van de Maror-gelden? Hoe reflecteert u daarop?

Indien er aan de financiering van deze reis is bijgedragen vanuit Maror-gelden, bent u voornemens de gelden terug te vragen aan de deelnemers van deze reis, zodat deze gelden kunnen worden ingezet voor het Joods rechtsherstel waarvoor ze bedoeld zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6, 7, 8 en 9

Het kabinet heeft slechts beperkt inzicht in de wijze waarop deze privéreis voor de gehele groep van deelnemers is gefinancierd, en dat is ook niet aan het kabinet. Zie vraag 16 voor informatie over een van de deelnemers, de huidige Minister van Justitie en Veiligheid, destijds Kamerlid.

Vraag 10

Indien het CIDI, via de financiering dan wel de organisatie van de reis, betrokken was bij de reis: acht u het wenselijk dat politieke lobbyorganisaties, zonder publieke kennisgeving, reizen kunnen financieren dan wel organiseren voor personen die werkzaam zijn voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken en voor wie de reis een direct verband heeft met hun werkzaamheden?

Antwoord 10

Zie ook het antwoord op vraag 4. De betrokken medewerkers van Buitenlandse Zaken, die deel uit maakten van het betreffende reisgezelschap, waren op geen enkele wijze betrokken bij het MOVP, Israël en/of de Palestijnse gebieden.

Vraag 11

Indien het CIDI, via de financiering dan wel de organisatie van de reis, betrokken was bij de reis: acht u het aannemelijk dat een reis, die gefinancierd dan wel georganiseerd is, door een organisatie die uitgesproken kant kiest voor de Israëlische regering in conflicten aldaar, mogelijk niet objectief is ingestoken? Zo nee, kunt u dit onderbouwen? Acht u het mogelijk dat zo een reis, georganiseerd door zo een organisatie, de professionele oordeelsvorming van betrokken medewerkers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken kan hebben beïnvloed?

Antwoord 11

Het kabinet heeft slechts beperkt inzicht in het programma van dit bezoek. Aangezien het een privéreis betrof is het niet aan het kabinet om hier een oordeel over te vellen.

Vraag 12 en 13

Welke regels gelden er omtrent het aannemen van gelden en giften in de vorm van de financiering dan wel organisatie van reizen voor medewerkers van ministeries? Welke sancties/gevolgen gelden er voor het overtreden of niet-nakomen van deze regels?

Is er bij deze reis aan de geldende regels voldaan omtrent het aannemen van gelden en giften voor medewerkers van ministeries? Zo ja, kunt u dit onderbouwen met bewijs? Zo nee, kunt u aangeven welk gevolg het niet-voldoen aan deze regels voor de betreffende medewerkers heeft gehad? En kunt u aangeven of hij van mening is dat deze regels dienen te worden aangescherpt?

Antwoord 12 en 13

In de Gedragscode Integriteit Rijk zijn de kaders voor integer handelen omschreven, waaronder rondom het aannemen van giften. In de gedragscode wordt veel waarde gehecht aan openheid en het bespreekbaar maken van dilemma's. In onderhavig geval heeft de betrokken medewerker de reis vooraf gemeld en in alle openheid besproken met leidinggevenden, zodat kon worden beoordeeld of deelname passend was. Hiermee is in lijn gehandeld met de Gedragscode.

Vraag 14

Maakt het Ministerie gebruik van het aanbod van reizen door politieke lobbyorganisaties, zoals het CIDI, voor hun medewerkers en bewindspersonen? Kunt u benoemen welke reizen dit zijn geweest gedurende de vorige kabinetsperiode en of daar medewerkers, dan wel bewindspersonen, aan hebben deelgenomen?

Antwoord 14

Nee, daar maakt het Ministerie van Buitenlandse Zaken geen gebruik van.

Vraag 15

Hebben er vaker reizen plaatsgevonden, waarbij politieke lobbyorganisaties op enigerlei wijze betrokken waren, en waaraan medewerkers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken niet-ambtshalve hebben deelgenomen? Indien dit niet bekend is: bent u bereid dit te onderzoeken en hierover de Kamer te informeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 15

Het kabinet is daar niet bekend mee en ziet geen aanleiding dit te onderzoeken.

Vraag 16

Hoe reageert u op de aantijging van The Rights Forum dat Dilan Yeşilgöz' reisleaderschap voor CIDI nergens meer terug te vinden is in de openbare registers van nevenactiviteiten van Tweede Kamerleden? Hoe verklaart u dit?

Antwoord 16

Deze reis is destijds wel degelijk in de registers van de Tweede Kamer genoteerd. Daarbij heeft de huidige Minister van Justitie en Veiligheid, destijds Kamerlid, expliciet vermeld dat de reis deels voor eigen rekening kwam, en deels gefinancierd werd door de Stichting Maror-gelden Nederland. Ik verwijs u daarvoor naar de archieven van de Tweede Kamer.